

Módosított iránymutatások a biztosítástechnikai tartalékok értékeléséhez

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

NINCS ELŐZMÉNYE: 0. iránymutatás – ARÁNYOSSÁG

1. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak az üzleti tevékenységük szerinti kockázatok jellegéhez, nagyságrendjéhez és összetettségéhez igazodóan kell alkalmazniuk a biztosítástechnikai tartalékok értékeléséről szóló iránymutatásokat. Ez nem vezethet ahhoz, hogy a biztosítástechnikai tartalékok lényegesen eltérjenek attól a jelenlegi összegtől, amelyet a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak akkor kellene fizetniük, ha biztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségeiket azonnal át kellene adniuk egy másik biztosítónak vagy viszontbiztosítónak.

NINCS ELŐZMÉNYE: 24a. iránymutatás – LÉNYEGESSÉG A FELTEVÉSEK MEGHATÁROZÁSÁNÁL

2. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a feltevések meghatározásakor és a szakértői megítélés alkalmazásakor különösen figyelembe kell venniük, hogy a feltevések használatának hatása mennyiben lényeges az alábbi, a feltevések meghatározására és a szakértői megítélésre vonatkozó iránymutatások tekintetében.
3. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a lényegesség értékelése során mennyiségi és minőségi mutatókat egyaránt alkalmazniuk kell, és figyelembe kell venniük a bináris eseményeket, a szélsőséges eseményeket és a múltbeli adatokban nem szereplő eseményeket. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a figyelembe vett mutatókat összességükben kell értékelniük.

NINCS ELŐZMÉNYE: 24b. iránymutatás – A feltevések meghatározásának irányítása

4. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak gondoskodniuk kell arról, hogy a feltevések meghatározása és különösen a szakértői megítélés alkalmazása mindig validált, dokumentált folyamat szerint történjen.
5. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak gondoskodniuk kell arról, hogy a feltevések levezetése és használata egységes legyen az idők során, valamint a biztosító vagy viszontbiztosító különböző területein, és hogy a feltevések alkalmasak legyenek a rendeltetésük szerinti felhasználásra.
6. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a feltevéseket az azok lényegességének megfelelő vezetői szinten kell jóváhagyniuk, ami a legtöbb lényeges feltevés esetén magában foglalja az igazgatási, irányítási vagy felügyeleti testületet.

NINCS ELŐZMÉNYE: 24c. iránymutatás – A feltevések meghatározásával kapcsolatos kommunikáció és bizonytalanság

7. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak gondoskodniuk kell arról, hogy a feltevéseket körülvevő folyamatok, és különösen a feltevés kiválasztása során alkalmazott szakértői megítélést körülvevő folyamatok kifejezetten törekedjenek az adott feltevésekkel kapcsolatos szerepkörök közötti félreértések és téves kommunikáció kockázatának csökkentésére.
8. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak hivatalos, dokumentált visszajelzési folyamatot kell kialakítaniuk a lényeges szakértői megítélések szolgáltatói és az azokból származó feltevések felhasználói között.
9. A biztosítóknak vagy viszontbiztosítóknak átláthatóvá kell tenniük mind a feltevések bizonytalanságát, mind a végső eredmények ehhez kapcsolódó eltéréseit.

NINCS ELŐZMÉNYE: 24d. iránymutatás – A feltevések meghatározásának dokumentálása

10. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak olyan módon kell dokumentálniuk a feltevések meghatározásának folyamatát, és különösen a szakértői megítélés alkalmazását, hogy a folyamat átlátható legyen.
11. A biztosítók és viszontbiztosítók által készített dokumentációnak tartalmaznia kell az eredményül kapott feltevéseket és azok lényegességét, a részt vevő szakértőket, a felhasználás célját és az érvényesség időszakát.
12. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a dokumentációba bele kell foglalniuk a vélemény indoklását, beleértve az alapul használt információkat, az ahhoz szükséges részletességgel, hogy átláthatóvá lehessen tenni mind a feltevéseket, mind a feltevések kiválasztásához és az egyéb alternatívák figyelmen kívül hagyásához használt folyamatot és döntéshozatali szempontokat.
13. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak gondoskodniuk kell arról, hogy a lényeges feltevések felhasználói egyértelmű, átfogó, írásos tájékoztatást kapjanak ezekről a feltevésekről.

NINCS ELŐZMÉNYE: 24e. iránymutatás – A feltevések meghatározásának validálása

14. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell a feltevések kiválasztása és a szakértői megítélés alkalmazása folyamatának validálását.
15. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak gondoskodniuk kell arról, hogy a feltevések validálásának folyamata és eszközei, és különösen a szakértői megítélés alkalmazása dokumentálásra kerüljön.
16. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak nyomon kell követniük a lényeges feltevésekben új információk hatására bekövetkező változásokat, és elemezniük kell, illetve meg kell

magyarázniuk ezeket a változásokat, csakúgy, mint a tényeknek a lényeges feltevésektől való eltéréseit.

17. Amikor csak megvalósítható és megfelelő, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak validálási eszközöket, például stressztesztet és érzékenységi tesztet kell alkalmazniuk.
18. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak független, külső vagy belső szakértelemre támaszkodva felül kell vizsgálniuk a választott feltevéseket.
19. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak észlelniük kell azoknak a körülményeknek a bekövetkezését, amelyek fennállása esetén a feltevések tévesnek minősülnének.

MÓDOSÍTOTT SZÖVEG: 25. iránymutatás – BIOMETRIAI KOCKÁZATI TÉNYEZŐK MODELLEZÉSE

20. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak mérlegelniük kell, hogy determinisztikus vagy sztochasztikus megközelítés arányos-e a biometriai kockázati tényezők bizonytalanságának modellezéséhez.
21. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak figyelembe kell venniük a kötelezettségek futamidejét annak értékelésekor, hogy a biometriai kockázati tényezők várható, jövőbeni változásait elhanyagoló módszer arányos-e, különösen a módszer által az eredményben okozott hiba értékelésekor.
22. Annak vizsgálatakor, hogy a biometriai kockázati tényezőknek minden más változótól való függetlenségét feltételező módszer arányos-e, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak biztosítaniuk kell a kockázati tényezők sajátosságainak figyelembe vételét. A korreláció mértékének e célból végzett meghatározását múltbeli adatokra és szakértői megítélésre kell alapozni.

NINCS ELŐZMÉNYE: 28a. iránymutatás – BEFEKTETÉSKEZELÉSI KÖLTSÉGEK

23. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a legjobb becslésben figyelembe kell venniük a biztosítási és viszontbiztosítási szerződések teljesítéséhez szükséges befektetésekhez kapcsolódó igazgatási és kereskedési költségeket.
24. Különösen azon termékek esetében, amelyeknél a szerződés feltételei vagy a rendelet előírja a termékhez kapcsolódó befektetések azonosítását (ilyen pl. a legtöbb befektetési egységekhez és indexhez kötött termék, a zárt alapokban kezelt termékek és azok a

termékek, amelyekre illeszkedési kiigazítást alkalmaznak), a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak figyelembe kell venniük a befektetéseket.

25. Az egyéb termékek esetében a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a szerződések jellemzőire kell alapozniuk az értékelést.
26. Egyszerűsítésként a biztosítók és viszontbiztosítók figyelembe vehetik az összes befektetéskezelési költséget is.
27. A befektetéskezelési költségek visszatérítését, amelyet az alapkezelő fizet a vállalkozásnak, egyéb bejövő cash-flow-ként kell figyelembe venni. Amennyiben ezeket a visszatérítéseket megosztják a szerződéssel vagy más harmadik felekkel, a megfelelő kimenő cash-flow-kat is figyelembe kell venni.

MÓDOSÍTOTT SZÖVEG: 30. iránymutatás – A KÖLTSÉGEK ARÁNYOS FELOSZTÁSA

28. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a projektköltségeket valós és tárgyilagos módon kell hozzárendelniük, és a költségek e hozzárendelésének hosszú távú üzleti stratégiáikon, a vállalkozás tevékenységének közelmúltban végzett elemzésén, a megfelelő költségtényezők azonosításán és a költségek megfelelő felosztási arányán kell alapulnia.
29. Az arányosság vizsgálatának és a jelen iránymutatás első bekezdésének sérelme nélkül, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak az alábbi követelmények teljesülése esetén mérlegelniük kell az I. technikai mellékletben körvonalazott egyszerűsítés használatát az általános költségek időbeli hozzárendelése céljából:
30. a vállalkozás évente megújítható tevékenységet folytat;
31. a megújítások a biztosítási szerződés határai szerint új tevékenységnek minősülnek;
32. a kárigények egyenletesen következnek be a fedezeti időszakon belül.

MÓDOSÍTOTT SZÖVEG: 33. iránymutatás – A KÖLTSÉGEK VÁLTOZÁSA

33. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak gondoskodniuk kell arról, hogy a költségek időbeli változására vonatkozó feltevések, ideértve az értékelés napján vagy az azt megelőzően tett kötelezettségvállalásokból eredő jövőbeni költségeket, megfelelőek legyenek, és figyelembe vegyék az érintett költségek jellegét. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak olyan inflációs céltartalékot kell képezniük, amely összhangban van a gazdasági feltevésekkel és a kiadásoknak a szerződésből eredő egyéb cash flow-któl való függésével.

NINCS ELŐZMÉNYE: 37a. irányelv – DINAMIKUS SZERZŐDŐI VISELKEDÉS

34. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a vonatkozó opciók lehívási arányára vonatkozó feltevéseiket a következőkre kell alapozniuk:

- statisztikai és empirikus bizonyítékok, amennyiben azok reprezentatívak a jövőbeni viselkedésre nézve, és

- szakértői megítélés, megalapozott indoklással és egyértelmű dokumentációval.

35. A szélsőséges forgatókönyvekre vonatkozó adatok hiánya önmagában nem tekinthető oknak arra, hogy elkerüljék a dinamikus szerződői viselkedés modellezését és/vagy a jövőbeni vezetői intézkedésekkel való kölcsönhatást.

NINCS ELŐZMÉNYE: 37B. iránymutatás – KÉTIRÁNYÚ FELTÉTELEZÉSEK

36. A dinamikus szerződői viselkedésre vonatkozó feltevések meghatározásakor a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak figyelembe kell venniük, hogy a kiváltó eseménytől és az opció lehívási arányától való függés általában kétirányú, azaz a kiváltó esemény irányától függően mind a növekedést, mind a csökkenést figyelembe kell venni.

NINCS ELŐZMÉNYE: 37c. iránymutatás – Kiegészítő vagy eltérő díjak fizetésére vonatkozó opció

37. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak a cash flow-k előrejelzésekor minden releváns szerződéses opciót modellezniük kell, beleértve azt az opciót is, hogy kiegészítő díjakat fizetnek vagy megváltoztatják a szerződés határain belülre eső fizetendő díjak összegét.

NINCS ELŐZMÉNYE: 40a. iránymutatás – ÁTFOGÓ VEZETŐI TERV

38. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak gondoskodniuk kell arról, hogy az igazgatási, irányító vagy felügyelő testület által jóváhagyott átfogó jövőbeni vezetői intézkedési terv vagy:

- egy egységes dokumentum legyen, amely felsorolja a legjobb becslés számítása során használt, a jövőbeni vezetői intézkedésekkel kapcsolatos összes feltevést; vagy

- egy dokumentumcsomag legyen, amelyhez leltár is tartozik, és amely egyértelműen teljes képet ad a legjobb becslés kiszámítása során használt jövőbeni vezetői intézkedésekkel kapcsolatos valamennyi feltevésről.

NINCS ELŐZMÉNYE: 40b. iránymutatás – Az új üzleti tevékenységek figyelembevétele a jövőbeni vezetői intézkedések meghatározásakor

39. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak figyelembe kell venniük az új üzleti tevékenységek hatását a jövőbeni vezetői intézkedések meghatározásakor, és megfelelően mérlegelniük kell az egyéb kapcsolódó feltevésekre gyakorolt következményeket. Így például abból kiindulva, hogy a felhatalmazáson alapuló rendelet szerződések határáról szóló 18. cikkének alkalmazásával előre jelzendő cash-flow-k készlete korlátozott, a biztosítók és viszontbiztosítók nem tekinthetik úgy, hogy a feltevések csak a cash-flow-k ezen előre jelzett készletére támaszkodnak, anélkül hogy azokat az esetleges új üzleti tevékenységek befolyásolnák. Ez különösen igaz a kockázatos eszközök elosztására, az élettartambeli eltérés kezelésére és a nyereségrészesedési mechanizmusok alkalmazására vonatkozó feltevésekre.

NINCS ELŐZMÉNYE: 53a. iránymutatás – A SZTOCHASZTIKUS ÉRTÉKELÉS ALKALMAZÁSA

40. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak sztochasztikus modellezést kell alkalmazniuk az olyan szerződések biztosítástechnikai tartalékainak értékelése céljából, amelyek cash-flow-i jövőbeni eseményektől és fejleményektől függenek, különösen a lényeges opciókat és garanciákat tartalmazó szerződések esetében.
41. Annak megítélésakor, hogy szükséges-e sztochasztikus modellezés az opciók és garanciák értékének megfelelő megragadásához, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak különösen, de nem kizárólag a következő eseteket kell figyelembe venniük:
42. bármilyen fajta nyereségrészesedési mechanizmus, amelynek esetében a jövőbeni hasznok az eszközök megtérülésétől függenek;
43. pénzügyi garanciák (pl. technikai kamatlábak, még nyereségrészesedési mechanizmus nélkül is), különösen, de nem kizárólag, ha ezeket olyan opciókkal (pl. visszavásárlási opciók) kombinálják, amelyek dinamikus modellezése bizonyos forgatókönyvek esetén növelné a cash-flow-k jelenértékét.

NINCS ELŐZMÉNYE: 57a. iránymutatás – A megfelelő eredmények eléréséhez szükséges piaci kockázati tényezők

44. Annak értékelésakor, hogy az összes releváns kockázati tényezőt modellezték-e a felhatalmazáson alapuló rendelet 22. cikkének (3) bekezdésében és 34. cikkének (5) bekezdésében foglalt rendelkezések tekintetében, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak képesnek kell lenniük annak bizonyítására, hogy az általuk alkalmazott modell megfelelően tükrözi az eszközeik volatilitását, és hogy megfelelően figyelembe vették a volatilitás lényeges forrásait (pl. felárak és nemteljesítési kockázat).

45. A biztosítóknak és viszontbiztosítóknak olyan modelleket kell használniuk, amelyek lehetővé teszik a negatív kamatlábak modellezését.

MÓDOSÍTOTT SZÖVEG: 77. iránymutatás – A jövőbeni díjakban foglalt várható nyereség kiszámításához használt feltevések

46. A kockázati ráhagyás nélküli biztosítástechnikai tartalékok azon feltevés mellett történő kiszámításához, hogy a meglévő biztosítási és viszontbiztosítási szerződésekhez kapcsolódó, a jövőben befolygni várt díjak nem folynak be, a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak ugyanazt az aktuáriusi módszert kell alkalmazniuk, mint a kockázati ráhagyás nélküli biztosítástechnikai tartalékoknak a Szolvencia II. irányelv 77. cikke szerinti kiszámításához, az alábbi, módosított feltevések mellett:
47. a szerződéseket továbbra is érvényben lévőként kell kezelni, nem visszavásároltként;
48. a szerződésre vonatkozó jogi vagy szerződéses feltételektől függetlenül a számítás nem tartalmazhat büntetéseket, csökkentéseket vagy a kockázati ráhagyás nélküli biztosítástechnikai tartalékok elméleti aktuáriusi értékelésének bármilyen egyéb kiigazítását, ahol a biztosítástechnikai tartalékokat úgy számították ki, mintha a szerződés érvényben maradna.
49. Minden más feltevésnek (pl. halandóság, elévülés vagy költségek) változatlanok kell maradnia. Ez azt jelenti, hogy a biztosítóknak és viszontbiztosítóknak ugyanazt az előrejelzési időhorizontot, ugyanazon jövőbeni vezetői intézkedéseket és az opciók szerződők általi lehívására vonatkozó ugyanazon rátákat kell alkalmazniuk, amelyeket a legjobb becslés kiszámításánál használtak, anélkül, hogy azokat kiigazítanák annak figyelembevételére érdekében, hogy a jövőbeni díjak nem fognak beérkezni. Még ha a költségekre vonatkozó valamennyi feltevésnek állandónak is kell maradnia, egyes költségek (pl. a szerzési költségek vagy a befektetéskezelési költségek) szintje közvetve változhat.

NINCS ELŐZMÉNYE: 77a. iránymutatás – AZ EPIFP KISZÁMÍTÁSÁNAK ALTERNATÍV MEGKÖZELÍTÉSE

50. A biztosítók és viszontbiztosítók az EPIFP-t a jövőbeni nyereség jelenértékének a jövőbeni díjakhoz kapcsolódó részeként is meghatározhatják, amennyiben az eredmény nem tér el lényegesen attól az értéktől, amely a 77. iránymutatásban leírt értékelésből adódott volna. Ezt a megközelítést egy képlet kialakításával lehet végrehajtani.

Megfelelőséggel és jelentéssel kapcsolatos szabályok

51. Az e dokumentumban szereplő iránymutatásokat az 1094/2010/EU rendelet 16. cikke alapján adták ki. Az említett rendelet 16. cikkének (3) bekezdésével összhangban az illetékes hatóságok és a pénzügyi intézmények kötelesek minden erőfeszítést megtenni azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak és az ajánlásoknak.
52. Azoknak az illetékes hatóságoknak, amelyek megfelelnek vagy meg kívánják felelni ezen iránymutatásoknak, megfelelő módon át kell ültetniük ezeket a szabályozási vagy felügyeleti rendjükbe.
53. Az illetékes hatóságoknak a lefordított változatok közzétételét követő két hónapon belül igazolniuk kell az EIOPA számára, hogy megfelelnek-e, illetve meg kívánják-e felelni ezen iránymutatásoknak, megjelölve a nem megfelelés indokait is.
54. Amennyiben e határidőn belül nem érkezik válasz, azt úgy kell tekinteni, hogy az illetékes hatóság nem felel meg a jelentéstételi kötelezettségnek, és a jelentésben így kell szerepeltetni.

Felülvizsgálatra vonatkozó záró rendelkezések

55. Jelen iránymutatásokat az EIOPA vizsgálja felül.